

5. 12. Mikulášská nadílka

Ahoj,

dneska večer chodívá Mikuláš s čertem a andělem. Víte, odkud se vzala tato tradice a kdo byl svatý Mikuláš? A jak vypadá tato tradice u našich zahraničních sousedů?

V kalendáři nebyl 6. prosinec (zítrěk) za svátek svatého Mikuláše zvolen jen tak bezdůvodně. V tento den ve čtvrtém století měl zemřít biskup z Malé Asie Mikuláš z Myry, známý též jako svatý Mikuláš. Jeho památku si dnes připomíná velká část nejenom evropských národů. Každý tak trochu po svém. Ve většině zemí však přichází Mikuláš už v předvečer svého svátku, tedy dnes. Mikuláš, který je u nás zobrazován jako muž s bílými dlouhými vousy a je oděný do biskupského hávu, se narodil ke konci třetího století ve městě Patara. Kázal křesťanství a pomáhal chudým. Hodným dětem nosil ovoce a mnoho jich zachránil. Podle jedné z legend měl dokonce zachránit před hladomorem celé město.

Jak se slavilo dříve? V průběhu staletí se oslavy tohoto svátku u nás postupně proměňovaly a vyznačovaly se také krajovými rozdíly. V chudších oblastech dávaly děti punčochu za okno, ve které se pak dočkaly drobné odměny, v bohatších pak chodil a obdarovával Mikuláš osobně. Místo recitace básně bylo třeba přidat modlitbu. K vidění byl průvod po vsi, v kterém bylo zapojeno hned několik Mikulášů, čertů a andělů, ale bylo tam i plno jiných masek.

A jak je tomu jinde? Například v Polsku obchází domácnosti a obdarovává hodné děti Mikolaj, pod polštář nebo do velkých punčoch jim dává různé sladkosti, ale také drobné hračky. 5. prosinec je pro něj vlastně takovou přípravou na Vánoce, kdy u našich severních sousedů roznáší dárky. V Německu Mikuláše doprovází obvykle Knecht Ruprecht, což je zarostlý pacholek, který je ověšený kožešinami a řetězy. Na první pohled může připomínat čerta. V některých spolkových zemích však čerta také mají, například v Bavorsku se k Mikulášovi přidává Krampus, což je velmi strašidelný čert. Anděla bys u našich sousedů pohledal. To v Rakousku anděl Mikuláše věrně doprovází.

Dneska vám posíláme jednu pohádku o Mikulášovi a jeho družině.

Ilustrace: Simona Košková

JAK MÁLEM NEPŘIŠEL MIKULÁŠ

„Co jsi tak zticha?“ divila se paní Mikulášová, když její manžel jen tiše seděl v křesle a nic neříkal. „Ne.... nemů... žu... mlu...vit....“, zasýpal Mikuláš a rozkašlal se.

„Já ti povídala, aby sis vzal šálu kolem krku, teď ses nachladil a je ti zle. A to musíš jít zítra nadělovat dětem dárky,“ zlobila se paní Mikulášová. „Zavolám pana doktora, aby tě přišel vyléčit.“

Pan doktor přišel skutečně rychle, chápal, že vyléčit Mikuláše je svatá povinnost. Podíval se mu do krku, změřil mu teplotu, Mikuláš na něj vyplázl jazyk a pan doktor se zamračil.

„Je to vážnější, než jsem si myslel. Musíte ležet v posteli, jíst medicínu a pít horký čaj. Jinak se nevyléčíte.“

„Ale, pane doktore, to nejde. Manžel zítra musí s čertem a andělem na nadílku,“ kroutila hlavou paní Mikulášová. Jenže pan doktor byl neoblomný.

„Žádná nadílka nebude. Mikuláš musí ležet, jinak se u něj vyvine zápal plic a bude muset do nemocnice.“

To bylo nadělení. „Co budeme dělat? Přece nenecháme děti bez nadílky?“ hořekoval anděl, když slyšel, co se stalo.

„Tak budeme chodit, jen my dva,“ navrhl čert.

„To tak! Ještě byste to celé pomotali,“ založila ruce v bok paní Mikulášová. „Nic naplat, půjdu s vámi já.“

„Ale to přece nejde. Přece nemůže chodit místo Mikuláše Mikuláška,“ kroutil čert rohama.

„A proč by nemohla? Nasadím si umělé vousy a nikdo nic nepozná.“ A tak bylo rozhodnuto.

Druhý den si opravdu paní Mikulášová oblékla Mikulášův plášť, nalepila si umělé vousy, vzala do ruky berlu a vydala se s čertem a andělem za dětmi.

Chodili dům od domu. Poslouchali básničky, co si děti připravily a rozdávali za odměnu cukrátku a ovoce. Přišli také k Alence a Vašíkovi.

„Tak co, děti, byly jste hodné?“ zeptala se převlečená paní

Mikulášová. Alenka byla hodná a navíc uměla i krásnou básničku, tak dostala plnou náruč cukroví. Ovšem s Vašíkem to bylo horší. Nejen, že často neposlouchal a nosil ze školy špatné známky, ale navíc svou básničku koktal a motal rýmy dokola.

„Tak se mi zdá, Vašíku, že tě bude muset čert odnést do pekla,“ zahromovala paní Mikulášová a čert už se chystal Vašíka vzít do pytle. Vašík se bránil, kopal a škrábal, a jak tak s čertem zápasil, chytil se Mikuláše za dlouhé nalepovací vousy, ty povolily a v síni stál Mikuláš bez vousů.

„No, ty jsi tomu dal,“ řekl čert a postavil Vašíka zpátky na zem. Paní Mikulášová nevěděla, jestli se má smát nebo plakat.

„Co to má znamenat?“ zasáhl najednou tatínek dětí. „Takže vy nejste opravdoví? Vy jste podvodníci?“ zlobil se a už chtěl návštěvníky vyhodit ze dveří. „Žádní podvodníci,“ mírnila ho rychle paní Mikulášová a vysvětlila mu celou situaci. Jak její manžel onemocněl, jak hrozilo, že letos žádná nadílka nebude, a jak to vzala za něj. Když tohle tatínek slyšel, upokojil se a pozval trojici na čaj a cukroví.

„Ale jen na chvíli. Máme toho dneska ještě hodně,“ řekla paní Mikulášová a byla ráda, že se vše vyjasnilo. Cukroví bylo báječné a maminka dokonce zabalila pár kousků i pro nemocného Mikuláše.

Paní Mikulášová ještě požádala tatínka o lepidlo, kterým by si zpět nalepila vousy. V tu ránu z ní byl zase Mikuláš, a nikdo nepoznal, kdo se pod maskou skrývá. Věděli to jen Alenka s Vašíkem a jejich rodiče.

Kdoví, třeba i k tobě letos přijde místo Mikuláše jeho manželka, paní Mikulášová.

Text: Monika Procházková, Ilustrace: Jana Vaculíková

Pohádku z krásné knížky **Vánoční nadílka pohádek**, nám věnovala její autorka Monika Peňáz Procházková. Knižka obsahuje 24 adventních a 5 vánočních pohádek, můžete si ji v PDF zakoupit přímo u autorky

[na jejích webových stránkách](#) v eshopu. **VÍCE INFO A UKÁZKY POHÁDEK**

My ji máme doma a každý rok z ní čteme.

Nápad co vytvořit do kalendáře k dotvoření

Zdroj: pinterest.com

Jeden ze zimních měsíců do kalendáře k dotvoření nebo jen téma dnešního dne by mohl být anděl z obtištěných dlaní. Nejprve si namaluj obě ruce žlutě (nejlépe dobře smývatelnými prstovými barvami) jako křídla. Přitiskni je ještě mokré na papír tak, že prsty budeš držet u sebe a natažené, palce přitáhni blíže k dlaním. Mezi oběma dlaněmi nech místo velké asi jako jedna tvá dlaň, kterou pak natřeš modře a natiskneš tělo. Ruce domaluj a hlavu také, nebo ji můžeš dolepit z barevných papírů.

Těšíme se zase zítra
VERDAEL FOR KIDS

Dnes budeme trošku tvořit

Vytvořte si čertíka ze sušeného ovoce. Budete na to potřebovat balíček sušených švestek a pár sušených meruněk. Tělo tvoří sušený fík, ale můžete ho nahradit klidně větší sušenou švestkou nebo jablíčkem. Rohy a oči jsou ze sušené pomerančové kůry.

Výrobou jiného čerta, také ze švestek, se můžete inspirovat třeba na tomto webu

Na tohoto Mikuláše budete potřebovat vatou, barevné papíry a lepidlo. Oči buď můžete koupit takto nalepovací, nebo mu je jednoduše dokreslit. Vatou nalepte místo vousů a vlasů a nechte koukat jen oči. Nakonec přilepte červený nebo růžový nos z kuličky papíru nebo bambulky pompon.

Několik tipů na mikulášské tvoření

